

Broj: 03-02-652/2022
Sarajevo, 31.07.2023. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

B x 40

Primljeno: 31-07-2023			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02-	02-	1428	/22

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

VRLO HITNO

PREDMET: Veza Vaš akt broj: 02-02-1428/22 od 26.07.2023. godine

Poštovani,

U skladu sa članom IV. B. 7. c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa odredbama člana 183. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), u prilogu Vam **dostavljam Izjašnjenje o amandmanima na Prijedlog zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine, koje je podnio Damir Džeba, delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a koje je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 5. hitnoj sjednici, održanoj 31.07.2023. godine.**

Izjašnjenje se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

PREMIJER
Nermin Nikšić

Prilog: kao u tekstu na bosanskom jeziku

Co: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
gosp. Adnan Delić, ministar

Na osnovu člana 73. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH”, br. 6/10, 37/10, 62/10 i 39/20), a u vezi sa odredbama člana 183. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 27/03, 21/09 i 24/20), nakon razmatranja amandmana na Prijedlog zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine, koje je podnio Damir Džeba, delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je, na 5. hitnoj sjednici održanoj 31.07.2023. godine, utvrdila sljedeće:

IZJAŠNENJE

o amandmanima na Prijedlog zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine, koje je podnio Damir Džeba, delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN I

U članu 6. stav (2) u tački b) iza riječi „usljed” dodaju se riječi „zatočenja u logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu,”, a u ostalom dijelu teksta odredba ostaje nepromijenjena.

IZJAŠNENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Članom 10. Prijedloga ovog zakona osobe za koje se traži prihvatanje amandmana su već obuhvaćene, odnosno već im je osigurano obezbjeđenje statusa civilne žrtve rata, te ih nema potrebe posebno akcentirati. U slučaju da je amandman i prihvaćen ne bi se mogao prihvatiti kako je predložen, jer bi to značilo aniticipiranje budućeg zatočenja u logoru ili drugom neprijateljskom objektu. Pored navedenog, nemoguće je predvidjeti finansijske implikacije po budžet, obzirom da je nepoznanica koliko osoba iz drugih kategorija bi se moglo u budućnosti javiti.

AMANDMAN II

U članu 8. stav (1) iza riječi „usljed” dodaju se riječi „zatočenja u logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu,”, a u ostalom dijelu teksta odredba ostaje nepromijenjena.

IZJAŠNENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Definicija civilne žrtve rata dovoljno široko je postavljena tako da obuhvata i osobe za koje se traži prihvatanje amandmana, te ih nema potrebe posebno akcentirati.

AMANDMAN III

U članu 10. stav (1) iza tačke a) dodaje se nova tačka b) i glasi:

„b) Licu koje je tokom rata zatočeno u logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu pod uslovom da je u momentu zatočenja bilo civil;”

Tačke b) i c) postaju tačke c) i d).

Ostali dio teksta člana 10. ostaje nepromijenjen.

IZJAŠNJENJE
Amandman se ne prihvata
Obrazloženje

Članom 10. stav (1) tačka a) izričito je navedeno da se status civilne žrtve rata priznaje: „osobi kod koje je nastupilo oštećenje organizma ili značajno narušavanje zdravlja, od minimalno 20% tjelesnog oštećenja usljed ratnih događaja (bombardovanje, ulične borbe, diverzantske akcije, eksplozija ratnog materijala, zalutali metak i sl.), mučenja, nehumanog i ponižavajućeg postupanja, nezakonitog kažnjavanja, protupravnog lišavanja slobode (zatvor, koncentracioni logor, internacija, prinudni rad) i eksplozije zaostalog ratnog materijala nakon završetka rata, pod uslovom da je u momentu stradanja bila civil.“

Smatramo da su predloženim rješenjem obuhvaćene osobe za koje se traži prihvatanje amandmana, te ih nema potrebe posebno akcentirati.

AMANDMAN IV

U članu 20. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„Rok iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na lica koja status civilne žrtve rata stiču po osnovu boravka u logoru, zatvoru ili dugom neprijateljskom objektu utvrđenog dokaznim sredstvima iz člana 40. ovog zakona.“

IZJAŠNJENJE
Amandman se ne prihvata
Obrazloženje

Svi zakoni koji se tiču ostvarivanja prava vezanih za ratni period, kao npr. borački zakoni imaju vremenski limit za podnošenje zahtjeva. Za kategorije kojima je ova mogućnost ostavljena i nakon proteka predviđenog roka treba istaći da se radi o posebno osjetljivoj kategoriji, kojoj je zbog prirode stradanja bilo za očekivati stigmatizaciju društva da ne podnesu taj zahtjev u predviđenom roku, a za drugu kategoriju se taj rok ne može predvidjeti, obzirom da je to uvjetovano njihovim eventualnim stradanjem u budućnosti, što je za osobe za koje se traži prihvatanje amandmana malo vjerovatno da do sada takav zahtjev nisu mogli podnijeti.

AMANDMAN V

Iza člana 27. dodaje se novo poglavlje koje glasi: „**POGLAVLJE VII. - PRAVO PO OSNOVU ZATOČENJA U LOGORU, ZATVORU ILI DRUGOM NEPRIJATELJSKOM OBJEKTU**“, a **POGLAVLJA VII., VIII., IX., X., XI., XII., XIII., XIV.** postaju **POGLAVLJA VIII., IX., X., XI., XII., XIII., XIV. i XV.**

IZJAŠNJENJE
Amandman se ne prihvata
Obrazloženje

Izdvajanje jedne skupine CŽR samo zato što se njihovo stradanje desilo u logoru, zahtijevalo bi takav tretman i za ostale koji su stradali pod različitim okolnostima, i zato smatramo da kod sticanja statusa CŽR nije akcenat na okolnostima stradanja, nego na posljedici toga stradanja. Smatramo da odredbama važećeg zakona, te Prijedlogom ovog zakona nisu diskriminisane osobe za koje se traži prihvatanje amandmana.

AMANDMAN VI

U novom POGLAVLJU VII. dodaje se novi član 28. koji glasi:

„Član 28.

(Prava po osnovu oštećenja organizma)“

„Prava po osnovu zatočenja u logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu ostvaruju se identično kao i za prava po osnovu oštećenju organizma iz člana 18. do 27. ovog zakona.“

IZJAŠNENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Smatramo da osobe za koje se traži prihvatanje amandmana nisu stavljene u nepovoljniji položaj u odnosu na druge kategorije CŽR i da svoja prava mogu ostvariti u okviru predloženih rješenja. Ove osobe mogu koristiti svoje pravo da steknu status civilne žrtve rata i po trenutno važećem Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite CŽR i zaštite porodice sa djecom. Svi civili koji su pod bilo kojim okolnostima, pa i logoraši, zadobili invaliditet od najmanje 20% stekli su status civilne žrtve rata, a prava iz oblasti socijalne zaštite ostvaruju svi čiji je invaliditet utvrđen u procentu od 60% do 100% tjelesnog oštećenja. Osobe koje imaju status CŽR utvrđen rješenjem nadležnog državnog organa, a procenat tjelesnog oštećenja im je manji od 60%, ili ga uopće nemaju, ne ostvaruju novčane naknade za status CŽR bez obzira jesu li bili zatočeni u logoru ili su stradali pod bilo kojim drugim okolnostima.

AMANDMAN VII

U novom POGLAVLJU VII. dodaje se novi član 29. koji glasi:

„Član 29.

(Status civilne žrtve rata po osnovu zatočenja u logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu)“

„Prilikom utvrđivanju statusa po osnovu zatočenja u logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu, kao i za lica zatočena sa područja na kojem je počinjen genocid, koja raspolažu validnom dokumentacijom o zatočenju, ali ne raspolažu ljekarskom dokumentacijom, nadležna institucija će priznati status civilne žrtve rata, a stepen invalidnosti neće se utvrđivati manje od 20%.“

IZJAŠNENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Prava civila koji su preživjeli ratnu torturu kao „logoraši“, a koji nisu smrtno stradali i nižeg su stepena invaliditeta, ili ga uopće nemaju, nisu prava iz oblasti socijalne zaštite i zato im nije mjesto u ovom zakonu. Tim ljudima je ustvari, protupravnim pritvaranjem i internacijom oduzeto pravo na slobodu, kao jedno od osnovnih ljudskih prava. Slijedom toga trebalo bi da im se kroz poseban Zakon o pravima žrtava ratne torture osigura pravo na jednokratnu odštetu (reparaciju), kao i prava na prioritetno zapošljavanje ili penzionisanje, a ne prava po osnovu invaliditeta.

AMANDMAN VIII

U novom POGLAVLJU VII. dodaje se novi član 30. koji glasi:

„Član 30.

(Podnošenje zahtjeva)“

„Podnošenje zahtjeva za ostvarivanje statusa civilne žrtve rata po osnovu zatočenja u logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu, nije ograničeno rokom.“

Prethodni članovi 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 56., 57. i 58. sada postaju članovi 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60. i 61.“

IZJAŠNJENJE
Amandman se ne prihvata
Obrazloženje

Svi zakoni koji se tiču ostvarivanja prava vezanih za ratni period, kao npr. borački zakoni imaju vremenski limit za podnošenje zahtjeva.

AMANDMAN IX

U članu 40. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„Pisanim dokaznim sredstvima iz stava (1) ovog člana smatra se dokumentacija izdata od strane Međunarodnog komiteta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, Komisija za razmjenu i drugi odgovarajući dokaz izdat od nadležne institucije o nastanku okolnosti zatočenja iz člana 10. ovog zakona.“

Dosadašnji stavovi (3), (4) i (5) postaju stavovi (4), (5) i (6).

IZJAŠNJENJE
Amandman se ne prihvata
Obrazloženje

Obzirom da je drugim dijelom stava (2) člana 40. supsumirana dokumentacija koja se ovim amandmanom predlaže, te nema potrebe za posebnim akcentiranjem.

V. broj: 1025 /2023
31.07.2023. godine
Sarajevo

